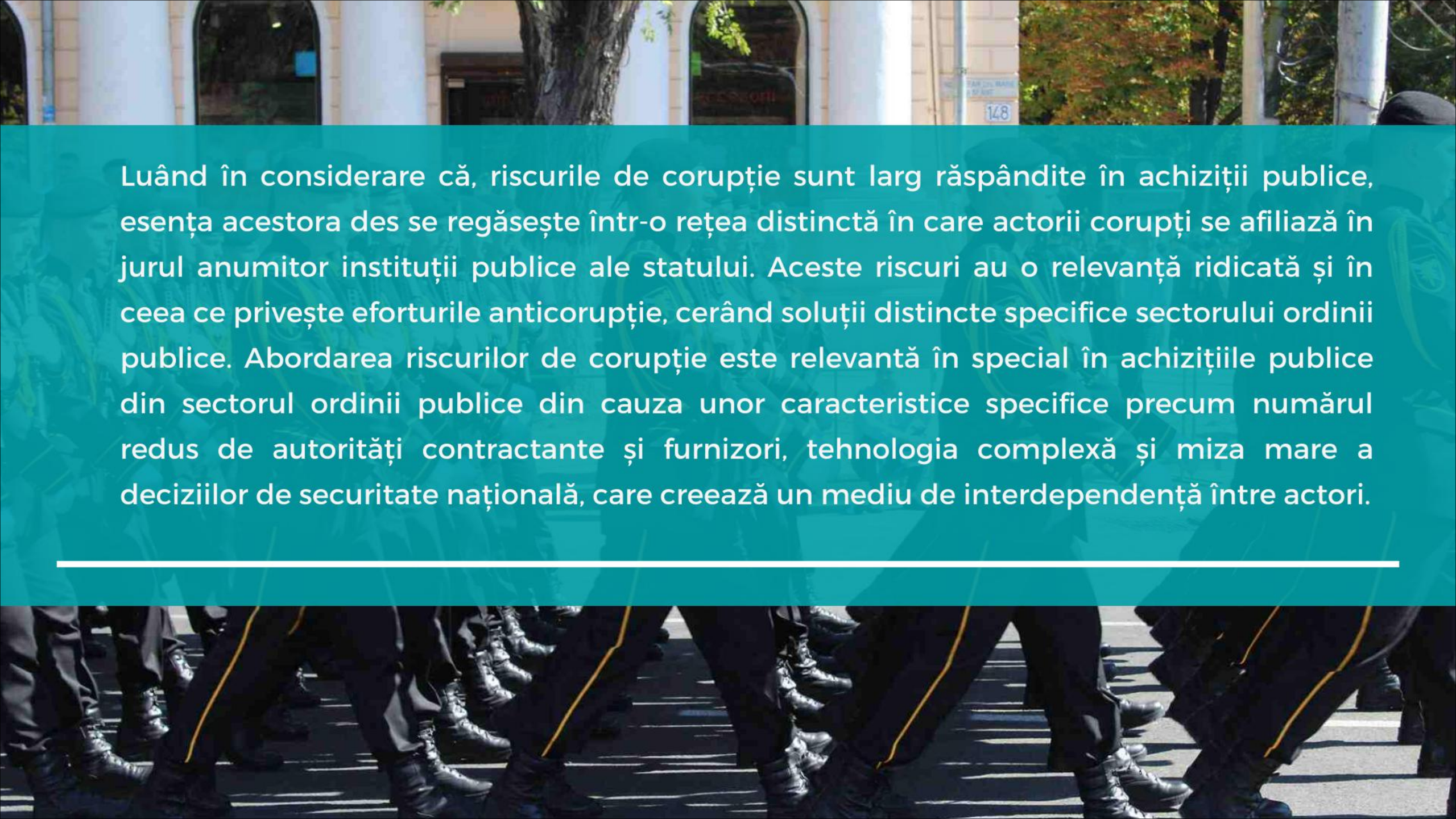

**RISCURILE ȘI VULNERABILITĂȚILE DE CORUPȚIE
ÎN DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE ÎN CADRUL
MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE
DIN REPUBLICA MOLDOVA
ȘI MANAGEMENTUL ACESTORA**

Vorbitor: Sanda Sandu

Luând în considerare că, riscurile de corupție sunt larg răspândite în achiziții publice, esența acestora des se regăsește într-o rețea distinctă în care actorii corupți se afiliază în jurul anumitor instituții publice ale statului. Aceste riscuri au o relevanță ridicată și în ceea ce privește eforturile anticorupție, cerând soluții distincte specifice sectorului ordinii publice. Abordarea riscurilor de corupție este relevantă în special în achizițiile publice din sectorul ordinii publice din cauza unor caracteristice specifice precum numărul redus de autorități contractante și furnizori, tehnologia complexă și miza mare a deciziilor de securitate națională, care creează un mediu de interdependență între actori.

Principalii indicatori de risc privind corupția în procesul achizițiilor publice sunt:

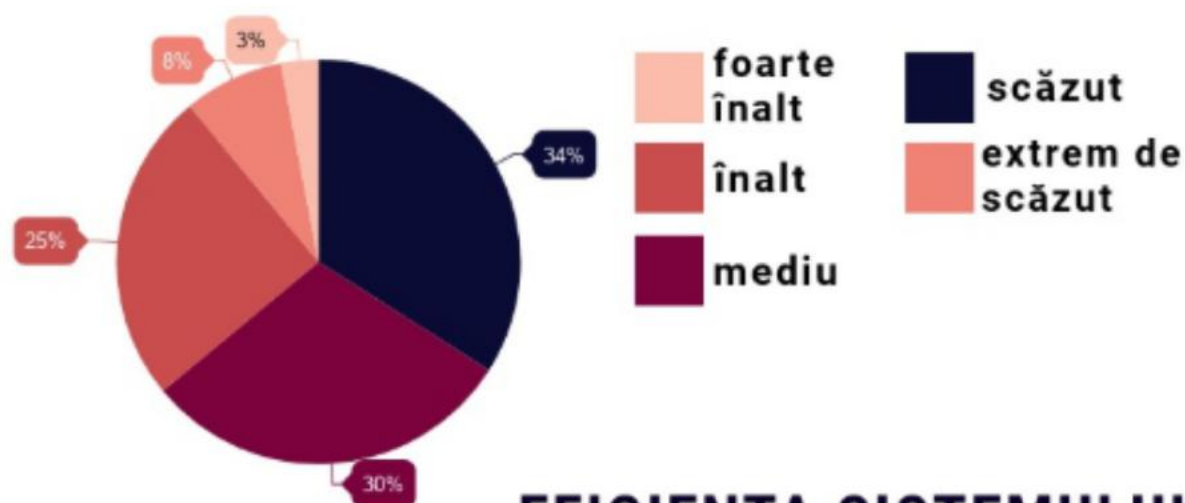
- mita și comisioanele ilegale;
- conflicte de interese;
- licitație cu o înțelegere secretă (în complicitate);
- falsificarea licitațiilor;
- companii fictive;
- divulgarea informațiilor privind oferta;
- licitație dezechilibrată;
- manipularea procedurii de licitație;
- achiziții publice nejustificate dintr-o sursă unică și achiziții publice diferențiate;
- specificații aranjate;
- excluderea ofertanților calificați;
- achiziții publice inutile și fraudă în materie de achiziții publice la implementarea contractului.

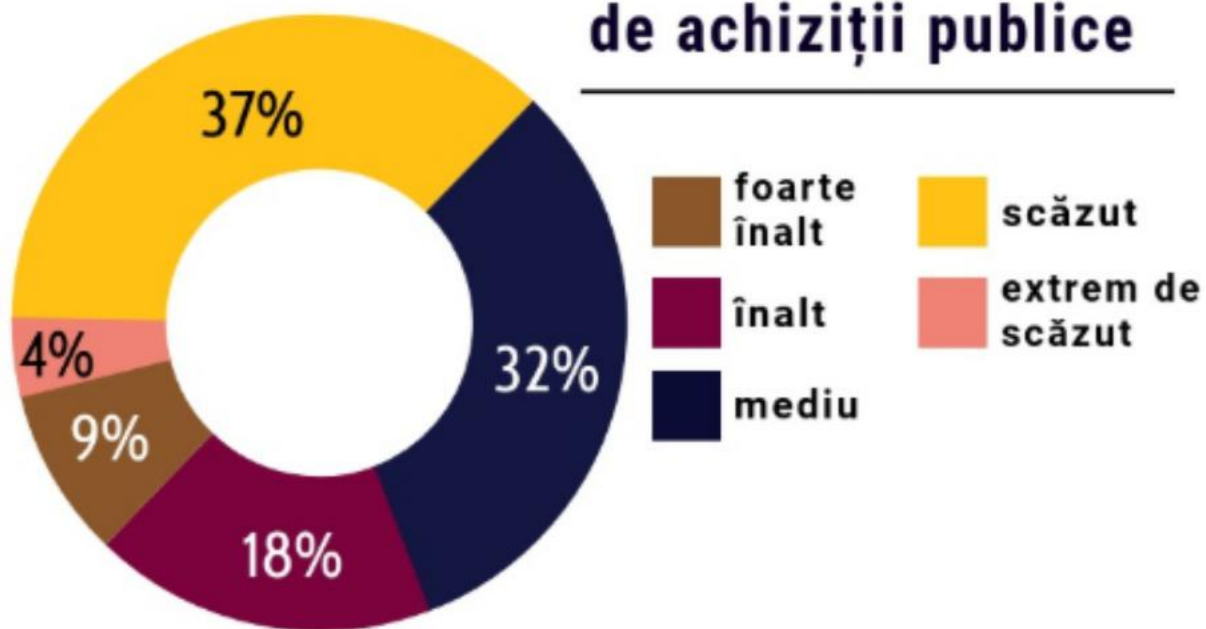
Legea privind achizițiile publice, în special articolul 5, prevede o serie de excepții de la aplicarea legii, unele fiind specifice Ministerului Afacerilor Interne și anume:

- **Contractele de achiziții publice declarate secrete**, conform legislației, dacă executarea acestora necesită măsuri speciale de siguranță, stabilite de legislație;
- Contractele de achiziții a bunurilor, lucrărilor și serviciilor ce țin de **producerea sau de comerțul cu arme, muniții și sisteme de armament**;
- Contractele care au ca obiect servicii de **apărare civilă, protecție civilă și prevenirea pericolelor**.

NIVELUL DE ÎNCREDERE în sistemul achizițiilor publice

EFICIENȚA SISTEMULUI de achiziții publice

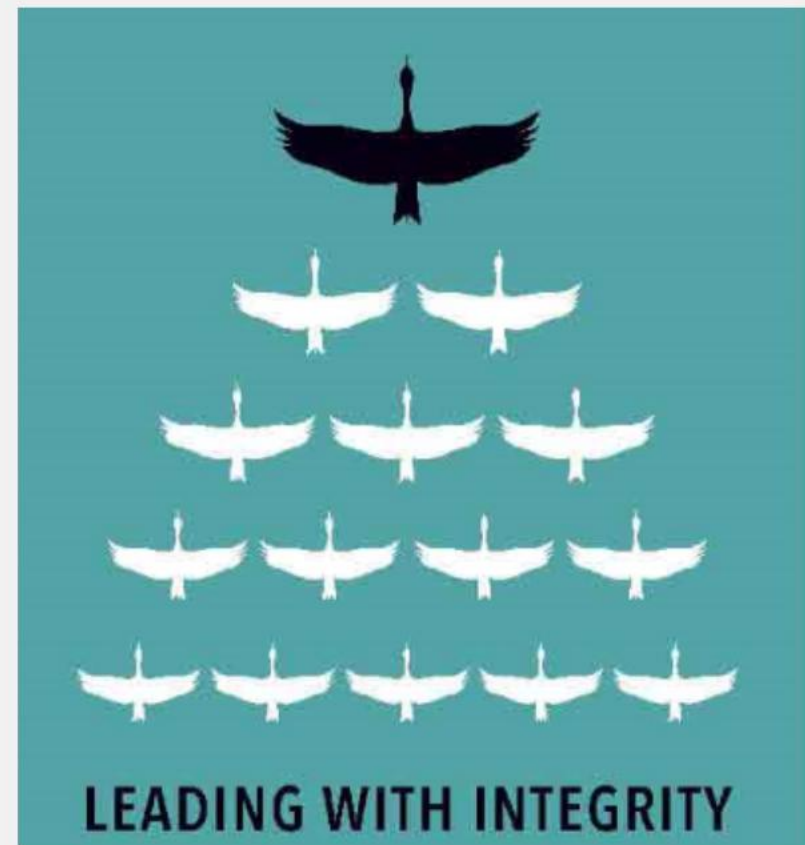

Din perspectiva riscurilor și vulnerabilităților de corupție în procesul de achiziții publice au identificate următoarele:

- O vulnerabilitate se referă la organele care certifică, ducem lipsă de experți în anumite domenii;
- Un alt risc de corupție este evaluarea nemijlocită la livrare a produselor achiziționate;
- Nu se urmărește ciclul de viață a bunului achiziționat, care este soarta bunului livrat, conțiile de păstrare și de exploatare a bunului;
- Radierea din Registrul bunurilor nu are loc, deoarece această procedură implică cheltuieli suplimentare;
- Lipsa specialiștilor în domeniul achizițiilor publice;
- Salariile mici și sarcina supra-încărcată a funcționarilor responsabili de achiziții publice.

Managementul riscurilor de corupție în achizițiile publice MAI

- Analiza prealabilă a tuturor expunerilor la risc, identificarea surselor de risc fiind fundamentală;
- Identificarea riscurilor semnificative/strategice, care pot afecta eficacitatea și eficiența activităților aferente obiectivelor specifice, fără a ignora regulile și regulamentele;
- Prevenirea și descoperirea fraudelor;
- Definirea gradului de toleranță/nivelul acceptabil de expunere la riscuri;
- Evaluarea probabilității ca riscul să se materializeze, stabilirea impactului și expunerea acestuia;
- Stabilirea strategiei (măsurilor de control) în vederea gestionării și monitorizării riscurilor.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- Respectarea principiului publicității și transparenței procedurilor de achiziții inițiate și desfășurate atât de către Ministerul Afacerilor Interne și instituțiile subordonate, prin publicarea pe pagina web a planului de achiziții, a documentației de atribuire a contactelor de achiziții, conform prevederilor normative. Această recomandare rezultă și din pct. 11, pilonul II al Planului de Acțiuni din Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56/2017.
- Asigurarea participării reprezentanților societății civile la procedurile de achiziții publice, conform pct. 5 al HG nr. 667/2016 și art. 13 al Legii nr. 131/2015.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- Respectarea și monitorizarea procedurii de depunere a declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate, inclusiv pentru membrii supleanți ce urmează să participe la anumite etape din cadrul procedurii de achiziții.
- Instituirea expresă în cuprinsul actelor departamentale a obligației de monitorizare a contractelor de achiziții atribuite, prin întocmirea și publicarea rapoartelor trimestriale/semestriale și anuale, conform prevederilor pct. 34 din HG nr. 667/2016.
- Elaborarea managementului riscurilor de corupție în achizițiile publice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv depistarea și demascarea înțelegerilor de cartel.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- Aplicarea metodologiei de cost/eficacitate în cadrul sistemului electronic MTender.
- Monitorizarea existența cazurilor de pantuflaf, această politica anticorupție fiind obligatorie de a fi respectată de toți agenții publici, subiecți ai Legii nr. 325/2013.
- Instruirea continuă a specialiștilor în domeniul achizițiilor publice.
- Aplicarea unei politici de salarizare unitare pentru tot sistemul ordinii publice, astfel încât să diminueze migrația angajaților specialiști în achiziții publice din cadrul MAI de la o instituție subordonată la alta.
- Implicarea reprezentanților SPIA în grupurile de achiziții publice cu scopul de a facilita asigurarea climatului de integritate.

VĂ MULȚUMIM!

